

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 7733/04

בפני: כבוד הנשיא א' ברק
כבוד המישנה לנשיא מ' חשין
כבוד השופטת א' חיות

העותרים: 1. _____ נאסר
2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

נגד

המשיב: מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית

עתירה למתן צו על תנאי וצו ביניים

תאריך הישיבה: א' בטבת התשס"ה (13.12.2004)

בשם העותרים: עו"ד אנדרה רוזנטל

בשם המשיב: עו"ד דני חורין

פסק-דין

הנשיא א' ברק:

1. ביום 9.9.2003 התפוצץ מחבל מתאבד ב"קפה הלל" שבירושלים. בפיגוע נרצחו שבעה בני אדם, ונפצעו רבים אחרים. מיד לאחר האירוע החלה הקירת כוחות הביטחון, ממנה עלה כי המחבל המתאבד גויס על-ידי אדם בשם _____ נאסר (להלן – נאסר), הוא בנו של העותר מס' 1 (להלן – העותר). כנגד נאסר הוגש (ביום 14.3.2003) כתב אישום לבית המשפט הצבאי ביהודה, המייחס לו, בין היתר, עבירות של גרימת מוות בכוונה, ניסיון לגרימת מוות בכוונה, חברות ופעילות בהתאחדות בלתי מותרת ונשיאת משרה באותה התאחדות. לאחר הגשת כתב האישום הודיע המשיב לעותר (ביום 19.5.2004) על כוונתו להחרים ולהרוס את ביתו בכפר דיר-קדיס, שבאזור

רמאללה, הואיל ונאסר התגורר בבית עובר לפיגוע. כן יידע אותו בדבר אפשרותו להשיג על צו ההריסה המתוכנן. העותר השיג על הצו כאמור, והשגתו נתקבלה באופן חלקי, במובן זה שצו ההריסה המתוכנן צומצם אך לקומה השנייה בבית העותר, הקומה בה התגורר נאסר, ולא למבנה כולו. בהתאם לתוצאות ההשגה, ומכוח תקנה 119 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945 (להלן – תקנות ההגנה), הוצא צו ההריסה (ביום 29.7.2004). ביום 23.8.2004 פנו העותרים בעתירה לבית משפט זה, בה הם ביקשו כי נורה על בטלותו של צו ההריסה שהוציא המשיב. עוד באותו יום הוצא צו ביניים (השופטת א' חיות) המורה למשיב להימנע מהריסת ביתו של העותר עד למתן החלטה אחרת.

2. בעתירתם תקפו העותרים את השימוש בתקנה 119 לתקנות ההגנה. לטענתם, השימוש בתקנה 119 לתקנות ההגנה אינו חוקי, בשל ביטולן של התקנות כולן על-ידי השלטון המנדטורי הבריטי בטרם זה יצא את הארץ. כן הם טענו, כי השימוש בתקנה 119 נוגד את המשפט הבינלאומי החל באזור, וכי המטרה העומדת ביסוד הריסת בתים מכוחה של תקנה זו הנה עונשית, ולא הרתעתית. לבסוף נטען, כי השימוש בתקנה 119 ראוי לו שייבחן מחדש לאור חקיקתם של חוקי היסוד.

3. בתגובתו לעתירה (מיום 16.11.2004) ביקש המשיב לדחות את טענות העותרים. לדבריו, אין בסיס לטענה בדבר היותן של תקנות ההגנה חסרות תוקף, וטענות מסוג זה נטענו ונדחו בפסיקתו של בית משפט זה. הוא עמד על התכלית ההרתעתית שביסוד השימוש בתקנה 119, המצדיקה שימוש בסמכות ההריסה. תכלית זו, כך לטענת המשיב, מוכרת במשפט הבינלאומי ובמשפט הישראלי הפנימי וזוכה להגנה בהתאם לכך.

4. בהודעה משלימה מטעם המשיב (מיום 15.3.2005) נמסר, כי לאחרונה הוחלט שלא לעשות שימוש בסמכות הקבועה בתקנה 119 לתקנות ההגנה. החלטה זו, כך נמסר, חלה גם לגבי ביתו של העותר. מקום שיוחלט על שינוי המדיניות האמורה, הרי ששינוי זה ייעשה בהתאם לעקרונות שטבע בית משפט זה בפסיקתו. בין היתר, תינתן לעותר זכות שימוע, כל עוד לא יהא בכך כדי לסכן את כוחות צה"ל או להביא לסיכולה של פעילות ביטחונית. בנוסף, אם אכן יוחלט בעתיד על חידוש מדיניות הריסת הבתים, המשיב התחייב כי העותר יוכל לפנות אליו מבעוד מועד, אם חושש הוא מפני פגיעה עתידית בביתו. בפנייה זו יוכל העותר להעביר נתונים אשר לדעתו יש בהם כדי להשפיע על החלטת המשיב. בפעולות יזומות המתוכננות זמן מספיק מראש, לא תבוצע פעולת הריסה בטרם המשיב ישקול מידע זה. הצהרה זו תואמת הסדר שהוסכם עליו בעתירה

אחרת (ראו בג"ץ 6868/02 צלאח א-דין נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית (לא פורסם)). העותרים, בתגובתם (מיום 30.5.2005), עומדים על טענתם בדבר בטלותה של תקנה 119, ומבקשים כי נכריע בטענותיהם העקרוניות, אף שהסעד הקונקרטי שביקשו נתייטר.

5. אחר עיון בחומר שלפני, באתי למסקנה כי דין העתירה להידחות, מבלי שיש להיזקק, במסגרת עתירה זו, לדיון בשלל הטענות המורכבות שבפי העותרים. הטעם לכך הוא שבנסיבות המקרה, העתירה באה על סיפוקה ויש לדחותה. כפי שציין המשיב, בשלב זה אין כוונה להרוס את בית העותר. החלטה זו נובעת משינוי מדיניות בדבר שימוש בסמכות לפי תקנה 119 לתקנות ההגנה. ההחלטה בדבר שינוי המדיניות האמורה חלה גם על בית העותר. יחד עם זאת, היה ויחלט על הריסת ביתו, נשמרות לו כל זכויותיו, לרבות קבלת זכות טיעון עובר להריסה ופנייה בשנית לבית משפט זה. כמו כן, אין בדחיית העתירה משום דחיית טענה מטענותיו המשפטיות של העותר, וכל טענותיו נשמרות לו אם יחליט להגיש עתירה נוספת, בהתאם לשינוי הנסיבות. נוסף על כך, לא למותר לציין כי הסוגיה העקרונית של הריסת בתים באזור נדונה בעתירה התלויה ועומדת בבית משפט זה (בג"ץ 4969/04 עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי נ' אלוף פיקוד הדרום בצה"ל), וגם מטעם זה אין צורך להידרש לטענות אלה בעתירה דכאן.

אשר על כן, העתירה נדחית. ממילא מתבטל צו הביניים שניתן. בנסיבות העניין אין צו להוצאות.

ה נ ש י א

המישנה לנשיא מ' חש"ן:

אני מסכים.

המישנה לנשיא

השופטת א' חיות:

אני מסכימה.

שופטת

הוחלט כאמור בפסק דינו של הנשיא א' ברק.

ניתן היום, י"ג בסיון התשס"ה (20.6.2005).

שופטת

המישנה לנשיא

הנשיא